

İlaç Endüstrisinin SGK'dan Beklentileri Neler?

İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS)
Genel Sekreteri

Turgut Tokgöz

Sağlık harcamaları genel olarak düşünüldüğünde, Türkiye'nin ilaç harcamalarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Sağlık hizmetlerinde artan maliyetleri kontrol edebilmek için nasıl mümkün olabilir? Hangi mekanizmalar devreye alınmalıdır?

2004 yılında başlayan Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamındaki reformların doğal sonucu olarak, 2009 yılında 21,8 milyar TL olan ilaç dışı sağlık harcamaları, %68 artarak 2013 yılında 36,6 milyar TL'ye yükselmiştir. Sağlıkta dönüşüm projesi çerçevesinde reformlara hızla devam edilmektedir. Bu kapsamda kurulmakta olan mega şehir hastaneleri tedavi hizmetleri sunumunu erişimden kalite boyutuna taşıyarak yapısal değişimi ilerletmektedir.

İlaç dışı tedavi hizmetlerinde bu reform süreci devam ederken ilaç hizmetlerinde ne yazık ki aksamalar görülmektedir. Özellikle, 2009 yılından itibaren kamu otoritesi tarafından yetersiz belirlenen ilaç bütçeleri nedeniyle ortaya çıkan fiyat düşürücü uygulamalarla ilaç fiyatlarının geldiği nokta sunulan hizmetin kalitesi ve yaygınlığı ile örtüşmemektedir.

Uygulanmakta olan fiyat politikaları nedeniyle yenilikçi ilaçlar ülkemizde ruhsatlandırılıp pazara sunulmadığı gibi, ülkemizde üretilip yıllardır hastalara sunulmakta olan ilaçlara erişimde de zaman içinde problemler görülebilmektedir. Bunların ötesinde, son dönemde, kaygıyla takip ettiğimiz, hastaların sağlığını tehdit eden sahte ilaçlar konusu da ülkemizin gündemine girmiştir.

Türkiye'nin ilaç fiyat politikaları nasıl oluşturulmalı?

Endüstrimizin gündemindeki en önemli konu kamu ilaç bütçesinin yetersizliğinden kaynaklanan fiyat sorunudur.

2009 yılı sonunda, kamu otoritesi, yaşanan global kriz ve ekonomik daralma sonrasında, ilaç harcamalarında tasarruf sağlanması amacıyla, 2010-2012 yılları için global bütçe uygulamasına geçti ve sıkı bir şekilde belirlediği bütçe

hedeflerinin tutturulabilmesi için ilaç fiyatlarını düşürdü. 2010 ve 2011 yılları sonunda da ilaç bütçesinin aşıldığı gerekçesiyle ek düşümlere başvuruldu. Oysa bütçe aşımının nedeni iyileşen hizmet kapsamı ile kalitesine bağlı olarak miktar bazındaki genişlemeydi.

Bunlara ek olarak, kurlardaki artışa rağmen ilaç fiyatlarını belirleyen Avro seviyesi günçellenmeyerek Nisan 2009'daki değeri olan 1,9595 TL seviyesinde sabitlenmiştir. Bu kapsamda, kur farkı sebebiyle endüstri tarafından Nisan 2009'dan bu yana kamuya aktarılan miktar 12,5 milyar TL'yi bulmuştur.

İlaç bütçeleri endüstrinin sürdürülebilirliğini destekleyecek şekilde belirlenmeli ve tasarrufa yönelik düzenlemelerde fiyat odaklı tedbirlerden vazgeçilmelidir. Böylece, endüstri; araştırma-geliştirmeye, yatırımlara ve ihracata yönelebilecektir.

“İlaç bütçeleri endüstrinin sürdürülebilirliğini destekleyecek şekilde belirlenmeli ve tasarrufa yönelik düzenlemelerde fiyat odaklı tedbirlerden vazgeçilmelidir,,

şartlar altında, endüstri uzun vadeli planlar yapamamakta, yapılan planlar hayata geçirilememekte ve bunun sonucunda ciddi maliyetlerle karşılaşmaktadır. Bu nedenle, Ödeme Komisyonunun çalışma takvimi yayımlandığında, bu takvim çerçevesinde başvurulara ilişkin karar ve ilan sürelerinin de öngörülebilirliğinin

sağlanması önemlidir. Bunun yanı sıra, değerlendirilme süresini hızlandıracak mekanizmalara işlerlik kazandırılması gerekmektedir.

Eşdeğer ürünlerin ödeme listelerine otomatik olarak girişinin sağlanması halinde, SGK'nın idari ve teknik kaynaklarının da yeni ilaçlara daha yoğun bir biçimde yönelmesi mümkün olacak, değerlendirme süreçleri de genel anlamda önemli ölçüde kısalmaktadır. Ayrıca değerlendirme kriterleri konusunda önceden bilgi verilmemesi hem firmalar hem de Kurumumuz açısından

inovatif faaliyet göstererek yeniliğe yatırımlar yapmaktadır. Katma değerli eşdeğer ürünler ile kullanım kolaylığı, yan etki profilinde iyileşme sağlanması gibi hastaya çeşitli avantajlar sağlayan seçenekler sunulmakta ve tedaviye katkı yapılmaktadır.

Türkiye'de Ar-Ge faaliyetleri kapsamında TÜBİTAK tarafından proje teşviği alan ürünlere, geri ödeme süreçlerinde kolaylıklar sağlanması ve yarattıkları katma değer nedeniyle hak ettikleri seviyeden fiyatlanmaları bu ürünlerin geliştirilmesi ve üretimini teşvik edecektir.

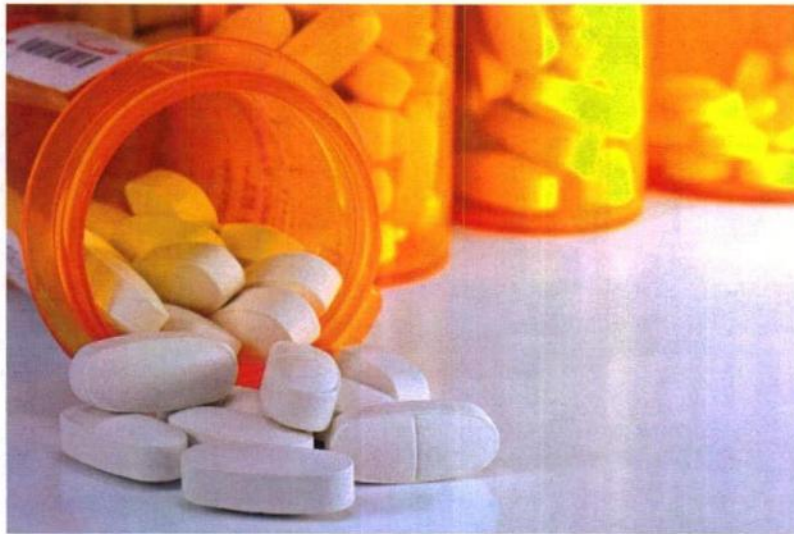
Sendikanızın üzerinde çalıştığı ve/veya gelecek dönem projelerine ilişkin bilgi verebilir misiniz?

Sendika olarak önmüzdeki dönemde hedeflerimizi, endüstrimiz için, dünyanın önde gelen ilaç üreticilerinden ve ihracatçılarından birisi konumuna gelmek ve Ar-Ge yetkinliğimizi arttırmak olarak belirledik.

Endüstrimizde ihracatın ithalatı karşılama oranı çok düşüktür. İhracatımızı arttırmak yönündeki stratejik yaklaşımımız çerçevesinde 2012 yılı başında Sendikamızın koordinasyonunda, İEİS üyesi olan ve olmayan 27 ihracatçı firmanın katılımıyla “Türkiye İlaç İhracatçıları Platformu”nu oluşturduk. Bu stratejik yaklaşımımızın sonuç verdiği görülmektedir.

Nitekim 2012 yılında %16,1 artış kayalayan eczacılık ürünleri ihracatımız 2013 yılında da iki haneli artış trendini devam ettirerek %13,6 büyümeyle 818 milyon dolara ulaşmıştır. Böylece ihracatın ithalatı karşılama oranı son iki senede %12,2'den %18,2'ye yükselmiştir.

Dış ticarettteki bu gelişme umut vericidir ve Türkiye ilaç endüstrisinin küresel bir oyuncu olma yönündeki kararlılığını göstermektedir.

İlaç sektörünün SGK'dan beklentileri neler?

Sosyal Güvenlik Kurumumuz, yapısal değişim sürecini tamamlamış olmakla birlikte, geri ödeme politikaları ve uygulamaları açısından halen çok ciddi aksaklıklar mevcuttur.

SGK'da kilit pozisyonlarda görev yapan yöneticilerde yaşanmakta olan değişim devam etmektedir. Bu yüksek devir hızı altında sağlıklı politikalar belirlenmesinin ve uygulamaya sokulmasının mümkün olmadığını düşünmekteyiz.

Bir başka önemli sorun, firmaların geri ödeme başvurularının değerlendirilme süresi ve kriterlerinde öngörülebilirliğin halen sağlanamamış olmasıdır. Bu

önemli bir zaman ve iş gücü kaybı yaratmaktadır.

Sağlık Uygulama Tebliği'nde yapılacak önemli düzenlemelerde paydaşların görüşlerinin alınması ve geçiş için makul süreler tanımadan uygulamaya geçilmemesi sağlanmalıdır.

Ödeme sisteminde şeffaflığın sağlanabilmesini teminen, Ödeme Komisyonu içerisinde ilaç endüstrisini temsil eden kuruluşların bulunması da önem taşımaktadır.

Bir başka önemli sorun, başvuruların değerlendirilmesinde kullanılan kriterlerin, Ar-Ge faaliyetlerini desteklemek ve inovasyonu teşvik etmekten uzak olmasıdır. Oysa ilaç firmalarımız, her geçen gün Ar-Ge faaliyetlerine ayırdıkları payı arttırmakta ve birçok farklı alanda

“Yenilikçi ilaçlar ülkemizde ruhsatlandırılıp pazara sunulmadığı gibi, ülkemizde üretilip yıllardır hastalara sunulmakta olan ilaçlara erişimde de zaman içinde problemler görülüyor,,